

TYPY MOTOCYKLOV

AKO SI VYBRAŤ SPRÁVNY MOTOCYKEL

Každý motocykel je iný a dokáže sprostredkovať rôzne zážitky. Je vynikajúce, že máme takú širokú paletu výberu motoriek. Pri vyberaní si poriadne rozmyslíme, na čo ju chceme používať a čo od nej vlastne očakávame. Vyhne sa tak možnému sklamaniu kvôli nevhodnému typu. Pri výbere je veľmi dôležité aj to, o akú kategóriu vodičského oprávnenia sa budeme usilovať. Aj dnešné, maloobjemové motocykle dosahujú značný výkon a rýchlosť, ktorým zodpovedá vodičské oprávnenie skupiny A1. Jednotlivé typy motocyklov môžu vyžadovať iný posed jazdca, alebo spôsob ovládania a štýl jazdy. Pri výbere je veľmi dôležité uvedomiť si, na čo stačí naša fyzická kondícia. Niektoré ťažké stroje vyžadujú pri ovládaní značnú telesnú zdatnosť. Dôležitá je aj cena, ktorú zaplatíme pri obstarávaní motocykla a ďalšie výdavky. Napríklad, aké budú náklady na prevádzkovanie motocykla (palivo, údržba) a aké finančné prostriedky ešte musíme vynaložiť na nákup kvalitného vybavenia pre vlastnú bezpečnosť (prilba, obuv, rukavice a oblečenie).

Niektoré druhy motocyklov a ich základné vlastnosti:

1 moped

Moped (obr.1) - je jednostopové, jednomiestne motorové vozidlo, ktorého zdvihový objem motora je do 50 cm³ a konštrukčná rýchlosť nepresahuje 45 km/h. Nemá pevné opierky nôh, ale pedále. Pohon mopeda môže byť uskutočnený okrem motora aj pedálmi. Je určený hlavne do mestskej premávky. Na vedenie mopeda je potrebné vlastniť vodičské oprávnenie skupiny AM.

2 malý motocykel

Malý motocykel (obr. 2) - najviac ho používajú mladí začínajúci motoristi. Zdvihový objem motora nepresahuje 50 cm³ a maximálna rýchlosť nepresahuje 45 km/h. Na rozdiel od mopeda má pevné stúpačky a môžu sa na ňom prepravovať aj dve osoby. Malý motocykel podlieha evidencii, musí byť vybavený evidenčným číslom. Na vedenie malého motocykla, ktorého motor má objem valca do 50 cm³, výkon motora do 4 kW a konštrukčnú rýchlosť do 45 km/h sa vyžaduje

vodičské oprávnenie skupiny AM. Pozor - niektoré ľahké motocykle s objemom valcov od 50 cm³ do 80 cm³, vzhľadom na vyspelú techniku, dosahujú aj vyššie rýchlosti (aj nad 100 km/h), na ktoré už vodičské oprávnenie skupiny AM nepostačuje, k tomu je potrebné mať vodičské oprávnenie skupiny A1.

3 cestovný motocykel

4 veľký cestovný motocykel

Cestovný motocykel (obr. 3) - vďaka svojej klasickej konštrukcii patrí medzi najviac používané motocykle. Výrobcovia ponúkajú bohatý výber motocyklov tejto kategórie s rôznymi objemami motora a výkonu. Cestovné motocykle majú dobre riešenú polohu riadidiel vo vzťahu k sedadlu a stúpačkám a pohodlný posed. Vodič sa ani po dlhšej jazde neunaví. Silnejší, takzvaný

veľký cestovný motocykel (obr. 4) má silný motor a zvládne dve osoby i s batožinou, napr. na dovolenke. Tieto motocykle sú veľké a ťažké. Pre jazdca menšej postavy môže spôsobovať zvýšenie adrenalínu zastavenie, alebo posúvanie sa s motocyklom s cieľom zaparkovať. Pre zlepšenie aerodynamiky a komfortu cestovné motocykle môžu byť kapotované. Len na tie najslabšie motocykle (do 125 cm³ a do 11kW) stačí vodičské oprávnenie skupiny A1, väčšina týchto motocyklov vyžaduje vodičské oprávnenie skupiny A2 (do 35 kW a najväčšia prípustná celková hmotnosť nepresahujúca 0,2 kW/kg), alebo skupina A (bez obmedzenia).

Športový cestný motocykel (obr. 5) - v bežnej cestnej premávke sa schopnosti a výkon tohto motocykla prakticky nedajú využiť. Sú určené na jazdu na kvalitných vozovkách s dobrým povrchom. Od vodiča vyžaduje značnú jazdeckú zručnosť a veľmi presné vedenie. Často sú

obdobou pretekarských strojov, ktoré sa upravujú pre cestnú premávku. Vysoký výkon dosahujú pri veľmi vysokých otáčkach motora. Nízky tuhý rám a nízka poloha riadidiel obmedzuje pohodlie vodiča i spolujazdca. Majú obmedzený „rejď“, čo spôsobuje problémy v meste pri otáčaní. Niektoré športové motocykle sú tak silné, že ich správanie musia krotiť bezpečnostné systémy (napr. systém kontroly trakcie, jazdného režimu a ďalšie). Pri jazde na takomto motocykli je pre jazdca a spolujazdca kožená kombinéza základ, rovnako ako športová prilba, pevná obuv a rukavice. Skoro na všetky športové motocykle je potrebné mať vodičské oprávnenie skupiny A.

© športový terénny motocykel

Športový terénny motocykel (obr. 6) - je určený pre milovníkov silných strojov, ktorí si radi vychutnajú kľudnú a uvoľnenú jazdu krajinou. Športové **enduro** je všestranný motocykel, ktorý vďaka svojej konštrukcii zvláda prevádzku na ceste ako aj v teréne. Vyznačuje sa špeciálnou konštrukciou, vysokým zdvihom pruženia a vyššou polohou sedla. Pri jazde v náročnom teréne jazdec vedie motocykel takmer po stojačky a vyvažuje stroj telom. Endurá sa vyrábajú v rôznych objemových triedach, a preto môžu vyhovieť najrôznejším požiadavkám. K vedeniu týchto motocyklov je prevažne potrebné vodičské oprávnenie skupiny A.

© chopper

Chopper (obr. 7) - tento typ motocykla pôvodom z USA stelesňuje americký sen o jazde do nekonečných diaľok. Je určený pre milovníkov silných a robustných strojov. Typické pre chopper je jeho nízka stavba a sedlo, dlhšie predné vidlice a veľkoobjemový nízkootáčkový „V“ motor, s vysokým krútiacim momentom. Tieto motocykle sú málo pohodlné. Jazdec sedí na ňom napriamene, všetky otrasy idú do chrbtice, niekedy (obzvlášť po dlhšej jazde) aj dosť citelne bolí. Teda aspoň v porovnaní s inými motocyklami. Pri jazde na takom motocykli sa treba pripraviť aj na nápor vzduchu – telo jazdca kvôli roztriahnutým riadidlám a rukám pôsobí ako padák. Pre jazdcov nízkej postavy je výhodou, že vďaka nízkej polohe sedla bez problémov dočiahnu na zem.

© skúter

Skúter (obr. 8) - má vysokú užitočnú hodnotu, pri ktorej je uprednostnený komfort jazdca pre jazdnými vlastnosťami a výkonom. Je určený do mestskej a prímestskej premávky na kratšie vzdialenosti, preto väčšinou nedisponuje výkonným motorom. Má špeciálnu kapotáž - často so športovým dizajnom, pozdĺžne opierky nôh (stúpačky) na maximálnu ochranu jazdca a jeho odev pri jazde pred nepriaznivými vplyvmi počasia. Vzhľadom na menšie kolesá a u niektorých, v dôsledku vyčnievania stúpačiek, sa vyžaduje odlišný štýl vedenia ako na motocykli. Na vedenie väčšiny skútrov stačí vodičské oprávnenie skupiny A1. Pozor – pre tzv. „maxiskútre“ s vyšším objemom valcov, niekedy aj cez 500 cm³, už treba vodičské oprávnenie A2 alebo A. Na území Slovenskej republiky vodičské oprávnenie skupiny B po dvoch rokoch od jeho udelenia opravňuje viesť aj motorové vozidlá skupiny A1 s automatickou prevodovkou.

© špeciálny terénny motocykel

Špeciálny terénny motocykel-Cross (obr. 9) - je určený na prejazd cez veľmi náročný terén s vodnými prekážkami, kameňmi a pod. Tieto motocykle sú relatívne bezpečné. Nejazdí sa vo veľkých rýchlostiach, takže podstatné je ochrániť seba a motocykel v prípade drobných karambolov. Nevýhodou je, že je málo miest na využitie. Je to dosť veľký problém, pretože príroda nie je zariadená na to, aby sa po nej preháňali motorky. Praktické využitie týchto strojov je obmedzené iba na umelé motokrosové dráhy. V teréne nikdy nejazdite sami, vždy minimálne vo dvojici. Dôvod je jasný – keď náhodou budete potrebovať zavolať pomoc, tak sa to na poli, alebo v lese nemusí podariť. U týchto strojov treba rátať s tým, že vyžadujú starostlivosť a častejšie servisné úkony než bežné motocykle.